

izhaja, izvešiti ponedeljek, vsak dan zbirati...
Stefan Godina...
Za inozemstvo mesečno

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent. — Oglasi, poslance in vabila po L 1. — Oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, majnanj pa L 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57

Patriotizem drugorodcev

V zadnjih dveh tednih smo objavili vrsto člankov o pomirjenju med Lahi in Slovani. Spodbudo za naša razmišljanja so nam dale razne razprave, ki so jih objavili o tem vprašanju nekateri laški listi. Površnost teh razprav nas je bila naglala, da smo pred kratkim spregovorili o »iredentizmu« drugorodcev. Ista površnost pojmovanja nas sili danes, da povemo par misli o patriotizmu državljanov te vrste.

Z vprašanjem miroljubnega onemogočanja iredentizma je tesno združeno vprašanje »patriotizma drugorodcev«. Je li patriotizem drugorodcev sploh mogoč? Primeri, ki nam jih nudi v tem pogledu zgodovina, nam dajajo različne odgovore. V Franciji so razne drugorodne narodnosti, ki so popolnoma patriotične. Baski in Bretonci so v političnem oziru izvršni Francozi. Anglija ima svoje Galce, ki so bili vedno v zgodovini stebri njene moči. Lloyd George je ob neki priliki sam povedal, da ni Anglež, temveč Galeb. V Italiji se nahajajo od l. 1866 naš soplemenjaki Beneški Slovenci in Režijani, katerih patriotizem nam naši Lahi kaj radi stavijo za zgled. Ako pogledamo v razne kolonije, bomo opazili čuden pojav, da se zaostali Črnici kar za tekmo poganjajo, kdo bo boljši Italijan, Francoz ali Anglež. Kdor hoče smrtno razžaliti debelobabavega kotel črnega Senegalca, bo najprej dosegel svoj namen, ako mu reče da ni Francoz!

Stvar gre torej, kakor se vidi, popolnoma gladko in za kolonialne imperializme zelo povoljno. Toda veselje nam kmalu mine... Irse grozote nas navdajajo še vedno z nepopisno grozo. Anglija, kateri se je bilo posrečilo Irce raznaroditi, ni kljub temu ni mogla nikakor vsiliti angleškega patriotizma. Ni šlo ne zlepa ne zgrda in nazadnje je morala dati Ircem svobodo. Kolonialni imperializmi v severni Afriki, kjer ne živijo Črnici, ki jim imponira sijaj gumbov na uniformah francoskih, angleških in italijanskih oficirjev, temveč svoje individualnosti zavedajoči se Arabci, so povsod v veliki nevarnosti. Prizadele države morajo držati v teh »svojih« nasebnih močeh vojaške oddelke. V Maroku, Alžiriji, Tunisu, Tripolitani in v Egiptu, so vsa le domačinov na dnevnem redu, odkar so prišli tujci v njihove dežele. O kakem italijanskem, angleškem ali francoskem patriotizmu ne more biti v teh krajih niti govora. Vse žrtve, vsi kazenski pohodi, vsa debrikanja so zastoj. Kar velja o arabski severni Afriki, velja še v večji meri glede Indije, Mezopotamije in vseh drugih krajev, kjer hoče »napredna« Evropa širiti omiko s pomočjo svetlih gumbov svojih oficirjev.

Ze teh par primerov iz zgodovine drugorodcev nam kaže, da je treba razlikovati med njimi dve vrsti. V prvo vrsto spadajo tisti, ki se v državi drugega naroda kratkomalo podvržejo in žrtvujejo narodu-gospodarju na ljubo svojo individualnost, t. j. vse kar imajo svojega, in postanejo patrioti. V drugo vrsto gredo narod, ki se zavajajo svoje individualnosti in ki je ravno vsled tega nočejo in ne morejo žrtvovati »ljubezni do drugorodnega političnega gospodarja.« Ker pa je kolonialni imperializem povsod enak, bi hotel, da bi se mu vsi drugorodci povsod enako podvržili. Tak politika uživa odpor podvrženih. Zato jih kolonialni imperializem smatra za »nepatriote«, »iredentiste«, sovražnike države in jih neizprosno pobija.

Takšen je vsaj v začetku vsak kolonialni imperializem. Se le po dolgi in brezuspešnih bojih, po številnih porazih kolonialne politike pride morda »domovini-materi« spoznanje, da je na zgrešeni poti. Razočarana domovina začne premišljevali o razmerju svojih drugorodcev napram njej. Dožene se, da odločujejo o »patriotizmu« drugorodcev razne zgodovinske, gospodarske in kulturne okoliščine, preko katerih se ne more na »kolonialni dnevni red«. Tako so se Italija, Francija in Anglija prepirale, da je pri paganskih Črnih mogoč vsak patriotizem. Čim pa so naletele na mohamedanske Črnice, ki so sprejeli razmeroma razvito islamsko kulturo, so se prepirale, da ne gre več: Čim so začele pobijati na ljubo »domovini-materi« arabsko kulturo, čim so začele drugorodce gospodarsko izkoriščati, so videle, da »patriotizma« ni več. Svetli gumbi oficirjev niso imponirali več ne samo med pravimi drugorodci, temveč je »patriotizem« propadel tudi med istokrvnimi naseljenci, ako so bili njihovi kulturni ali gospodarski interesi v nasprotju z interesi »domovine-matere«.

Zgodovina angleškega carstva je za proučevanje patriotizma drugorodcev in sploh drugih dežel, ki so prisiljene živeti pod kako drugo politično zastavo, zelo pri-

pravna. Ako jo pregledamo od ločitve Zedinjenih držav pa do nedavne ločitve Irse, pridemo do neomajnega zaključka, da je patriotizem drugorodcev in drugorodcev naravnost nemogoč. Pri tem mislimo na neposredni patriotizem, t. j. patriotizem, ki naj bi bil enak patriotizmu naroda-gospodarja in ki naj bi se zil z njim v enolično celoto. Anglija je uvidela to dejstvo o pravem času in zato je začela zgodaj ustvarjati posredni patriotizem. Posameznim naselbinam je dala zelo široko avtonomijo. Kanada, Avstralija, Nova Zelandija, Južna Afrika, Irski in drugi angleški »dominioni« so svobodne države pod angleško krono. Nobeni teh držav ne pade v glavo, da bi se ločila od Anglije. Njihove lastne kanadske, avstralske itd. patriotizme smatra Anglija za dele svojega lastnega državnega patriotizma. Izdatnost teh posrednih patriotizmov se je dovolj jasno izkazala ob času zadnje vojne, ko so vse te dežele dale Angliji dragoceno vojaško pomoč. Na drugi strani pa se je pokazala popolna neizdatnost prisiljenega neposrednega »patriotizma« na Irskem, kjer se je ljudstvo puntalo proti Angliji ves čas svetovne vojne in še dolgo potem.

Primeri smo vzeli iz daljnih krajev, toda ni dvoma da so veljavni za vse razmere in vse drugorodce. Po rappalski pogodbi smo postali tudi mi juljski Slovani drugorodci v italijanski nacionalni državi. Pravila, ki smo jih ugotovili iz zgodovine drugih drugorodcev, veljajo tudi glede nas. Naši sodeželni laške narodnosti morajo priznati, da menda ne spadamo v prvo vrsto »drugorodcev«. Italija je dobila z nami v svoje meje kulturni element, ki se zaveda svoje individualnosti. Primera med nami in beneškimi Slovenci ter Režijani ne drži. Ti poslednji so prišli pod Italijo v dobi, ko sta bila naša narodna zavest in naša nova kultura še le v povojih. Od l. 1866. do l. 1918. je napravila naša kultura na vseh poljih velikanski korak naprej. Mi juljski Slovani smo dali tej narodni kulturi dva velika pesnika (Gregorčiča in Pagliaruzzi) in še danes so naši rojaki v prvih vrstah na polju jugoslovenskega književnega in kulturnega delovanja.

Kdor bi trdil, da je po vsem tem na mestu napram nam nekaj kolonialni imperializem, bi pokazal vso svojo nevednost. Takšna politika je nemogoča in bi bila brezuspešna. Nas bi ne uničila, ker je dokazano, da se narodno in kulturno zavedni narodi ne dajo iztrebiti. Takšna politika bi dosegla le en cilj: onemogočila bi vsak naš patriotizem in vsako našo ljubezen do Italije. Mi pa smatramo, da je naš patriotizem mogoč v obliki posrednega patriotizma, kakor smo ga zgoraj orisali. Široka avtonomija naše dežele, v katere okviru bi se naš narod nemoteno in neovirano razvijal, tako da bi se čutil zadovoljnega in srečnega, je tista posredovalka, ki bi edina mogla vsiliti naložo spajanja našega posebnega patriotizma z občedravnim patriotizmom.

Državni patriotizem je izraz skrajnega političnega egoizma. Pri narodih-gospodarih se ta patriotizem krije s plemenskim patriotizmom. Pri drugorodcih je to ravno narobe. Od njih se zahteva, da morajo zatajiti svoj plemenski patriotizem v prilog državnemu, t. j. da morajo ljubiti svojega bližnjega mnogo bolj kot sam sebe. To je tista politika »svetlih gumbov na oficirskih suknjah«, ki bi se je nekateri naši mogotci hoteli posluževati tudi napram nam. Ni še dolgo temu, ko je neki senator na javni seji rimskega senata priporočal, naj država nikar ne pošilja v nove pokrajine skromne infanterije, temveč naj nam pokaže brhke »bersaljerje, lancerje« itd., češ da smo navajeni na vojaške pompe.

Mi spoštujemo vse vrste italijanskih četi; da tako naziranje je vendar smešno. Propadlo je v kolonijah raznih držav in bo žalostno propadlo tudi pri nas. Naloga države je, da drugorodcem omogoči spoštovanje in ljubezen do države s sredstvi, ki jih bodo prepirale, da ima z njimi poštene namene. Ta sredstva pa ne morejo biti v nobenem slučaju svetli gumbi vojaških suknj. Kakor onemogočanje iredentizma, tako mora biti tudi onemogočanje patriotizma drugorodcev skrajno miroljubno. Mi smo na prava sredstva za doseg tega cilja ponovno opozarjali in opozarjamo tudi danes.

Tistemu, ki bo videl v tem iredentizmu, ne moremo pomagati. Proti kolonialnemu imperializmu v naših pokrajinah se bomo odločno borili brez ozira na očitanja in sumničanja tako dolgo, dokler ne dosežemo take rešitve, da bodo z njo zavarovani posebni interesi naše dežele in obenem tudi splošne koristi Italije.

s svojim obiskom v Parizu in Londonu do-seči, da bi zavezniki priznali Malo entento kot enotno skupino držav, ki bi nastopila na konferenci v Genovi kot velevlast.

Sporazum med Jugoslavijo in Italijo glede izpraznitve dalmatinske cone?

BELGRAD, 17. Listi javljajo: Poluslužbeni komuniké našega poslanstva v Parizu javlja, da je med Italijo in Jugoslavijo že dosežen sporazum glede izpraznitve tretje cone v Dalmaciji in da se v kratkem med obema državama obnovne trgovinske pogajanja.

Rusija

Mrzlične ruske priprave za konferenco v Genovi

HELSINGFORS, 17. »Ost Express« javlja, da se ruska vlada mrzlično pripravlja za konferenco v Genovi. Tiroški, eden glavnih sodelavcev Lenina, je izjavil v nekem pogovoru, da niso delale ruskim vladnim krogom ne vesti o raznih gospodarskih krizah, ne vesti o obupnih zdravstvenih razmerah in o razsajanju lakote v posameznih ruskih pokrajinah, toliko skrbli, kolikor priprave za konferenco v Genovi. Tekom zadnjih dni se je svet ljudskih komisarjev večkrat sestel k tajnim sejam, na katerih je razpravljalo o programu konference v Genovi. Podobne seje so se vršile tudi v centralnem izvršnem odboru sovjetov, v prostorih centralnega odbora komunistične in delovne stranke. Vlada je sklenila odgoditi končno rešitev glavnih splošnih vprašanj, dokler se evropske države končno ne odločijo.

Medtem pa je baje prišlo do teh-le sklepov: V vladnih krogih se smatra, da mora priti pred konferenco v Genovi do stika med sovjetskimi Rusijo in drugimi evropskimi državami. Sklenjeno je bilo baje, naj se dela na to, da pride do tega stika v Londonu v obliki sestanka, na katerem naj se določi vzajemno stališče posameznih strank. Na drugi strani nameravajo baje sovjetski voditelji odstraniti, kolikor mogoče vsa diplomatska navzkrižja in se pogajati v Genovi samo o konkretnih in praktičnih gospodarskih vprašanjih. Rusija ne pojde v Genovo, pravijo, zaradi političnih načrtov, temveč zaradi gospodarskih potreb. Rusija potrebuje takojšnjo in izdatno pomoč. Sklenilo se je baje tudi, da bo sovjetska vlada pripravljena izvršiti nekatere politične in gospodarske reforme, ne da bi pri tem točno določila obseg mogočih koncesij. Ta obseg se bo določil še-le po proučitvi zahtev tujih držav, ki jih doslej še niso točno določile.

Istočasno s temi vestmi prihaja iz Moskve tudi vest od odpravi Čeke (izvredne policije za borbo proti spekulaciji in reakciji). Z odlokom od 10. februarja so bili odpravljeni tudi vsi njeni deželni in krajevni zavodi.

Italija

Zbornica odklonila Bonomiju vsako zaupanje

RIM, 18. Bivši ministrski predsednik Bonomi je tragikomčno dokončal svojo ulogo kot ministrski predsednik. Ravno on, ki mu je bil predsedniški stolček tako k srcu prirastel, da se ni branil celo skrajno akrobatske politične igre, samo da more še nadalje sedeti na njem, je moral doživeti, da so ga parlamentarne stranke, med temi tudi tiste, ki jim je naredil že toliko uslug, vrgle brez vsakih komplimentov skozi vrata. Bonomijev konec je bil podooben njegovemu delu. Italijanska zbornica se je s sročnim nastopom vsaj deloma rešila iz blata, v katero je lezla v obrambi dosedanjega ministrskega predsednika, ki bi bil gotovo pripravljen, da se proglasi tudi za gorečnega komunista, če bi vedel, da se bo tako odzval na vladi. Znano je, da je Bonomi po svoji politični minulosti socialist-reformist. Vsa bi bil torej pričakoval, da ostane tudi kot ministrski predsednik vsaj deloma zvest svojim načelom. Toda Bonomi se ni dosti brigal za take malenkosti kakor je zatajitev lastnega političnega prepričanja. Minulega decembra, ko mu je začela slaba, presti, je presenetil zbornico z izjavo, da je on pravzaprav... fašist. Takrat je mnogim postalo jasno, zakaj so ostale vse one slavne okrožnice za vzpostavitev mira v državi le pisan papir brez vsake veljave. Podrejeni organi so tudi vedeli, kdo je njihov gospodar in so v tem zmislu tudi izvrševali njegove »ukaze«. Toda ogorčenje v državi je postalo veliko in osupljenje vsled tako nerodnega Bonomijevega političnega akrobastva med bolj spretnimi akrobati tako ogromno, da je Bonomi skušal popraviti svojo nerodnost s tem, da je začel izdajati... nove okrožnice. S tem se je mož naredil že tako nemogočega, da so se ga začeli sramovati celo njegovi najboljši prijatelji. Ze je mislil, da sedi že precej trdno na ministrskem stolčku in si je že pripravljati priljago za v Genovo, na največje vseh dosedanjih konferenc enadoma pa je počil glas, da so mu prijatelji demokrati obrnili hrbet... Mož je ostal brez sape. Take nevaljeznosti res ni pričakoval. V velikem obupu in globoki užaljenosti je tekel h kralju in mu predložil svojo demisijsko, češ tako se vendar ne more naprejši! Toda kmalu se je skesal. Misel na lepe čase ministrskega predsedništva mu kar ni mogla iz glave. In poizkušal je zopet srečo, tokrat na drugo stran. Zavedel se je, da ima pravzaprav med reformisti in socialisti stare znanec in

prijatelje. In tudi »popolarom« se ni maral nikoli zameriti, in so mu zadnje čase celo očitali, da je popolnoma pcd njihovim vplivom. In končno so popolari in socialisti dve najmanjši stranki, na katerih plečih se bi dalo prav udobno sedeti.

Tako se je snoči zgodil v zbornici čudež. Oseba, ki se je decembra postavila v zbornici po fašistovski na noge, se je v teh dneh prelevila in zreformirala v popolnega reformista in celo v socialist.

Snoči je govoril Federzoni v imenu liberalcev, nacionalistov in fašistov, podarjajoč, da te stranke ne morejo dati zaupnice vladi, katere predsednik je pozabil obljube, na podlagi katerih je dosegel podporo desnice, predvsem pa je popolnoma pozabil na svojo izjavo, da je fašizem rešil Italijo. Medtem rabi Italija vlado, ki bo znala zastopati na konferenci v Genovi interese Italije, ki se ne ujemajo redno z interesi drugih držav.

Komunist Gennari je poudaril, da je njegova stranka odločno nasprotna tej in tudi bodoči vladi. Iz izjav zastopnikov posameznih strank je razvidno, da bo imela Italija v kratkem »boljšo vlado«, ker je sedaj že očevidno, da so socialisti na najboljši poti, da sprejmejo sodelovanje na vladi. Komunisti so torej le izvršili svojo dolžnost, ko so se ločili od socialistov. Ob zaključku svojega govora je zahteval od vlade pojasnil glede dogodkov v Libiji, od koder prihajajo zelo vznemirljive vesti.

Vstal je nato Bonomi, zadnjič kot ministrski predsednik. Govoril je klavno kakor po navadi. Ponovil je o vladnem delovanju, o vplivu vlade na reševanje vprašanja Italijanske eskomptne banke, o nepristranosti v notranji politiki stare frage, ki so vzbudile v celji zbornici ironične medklice, tako da večkrat ni mogel do besede. Poslancu Federzoniju pa, ki mu je očital, da je v svojem predvčerajšnjem govoru pokazal, da ne misli za naprej odmakniti v svoji politiki nekoliko na levo, je odgovoril, da ni nikdar zatajil svoje politične minulosti, vsled katere ne odklanja sodelovanja delavskih slojev! Ta izjava je bila sprejeta z izbruhom ironičnih pripomb. Končno je Bonomi priznal, da ne pričakuje od zbornice, da bi odobrila vladno delovanje, da pa se ne boji obsodbe, ker se zaveda, da je bilo vse, kar je delal, le na ljubo domovini.

Po kratki razpravi, ki je pokazala, da je sporazum med socialisti in »popolari« že blizu, da je blizu čas, ko bodo tudi socialisti glasovali za vlado, in da bodo »popolari« tokrat glasovali za vlado samo zato, ker imajo v njej tudi svoje ministre, se je vršilo glasovanje. Prvi del resolucije reformističnega poslanca Cellija, v katerem se poudarja potreba mirnega sožitja med raznimi razredi, spoštovanja svobode dela in organizacije, potreba spoštovanja zakonov itd., je bil sprejet od vseh poslancev razen komunistov.

Dodatek k tej resoluciji, v katerem se izraza sedanjí vladi nezaupanje, je bil sprejet z 295 glasovi proti 107. Za vlado so glasovali samo »popolari«, reformisti in nekateri Nittijevci.

Uspeh Bonomijeve vlade je bil torej edino-le ta, da je pripravil pot novi vladi, ki se bo bržkone oslanjala na leve stranke.

Danes ob 10 se je sestel ministrski svet. Mankala sta samo ministra Rodin in Gasparotto. Vsled izida včerajšnjega glasovanja v zbornici je vlada sklenila predložiti kralju svojo demisijsko. To bo sporočeno jutri obema zbornicama.

Bonomi sporoča vest o svoji demisiji zbornici — Zbornica poslana domov

RIM, 18. Današnja seja zbornice se je začela ob 15. Ministrski predsednik in ministrski notranjih stvari Bonomi je sporočil, da je vlada vsled izida včerajšnjega glasovanja predložila kralju demisijsko. Kralj si je pridržal nadaljnje sklepanje. Vlada bo še nadalje opravljala tekoča upravna dela. Ministrski predsednik je prosil, naj se zbornica skliče s povabilom na dom. Nato je bila seja zaključena.

Francija

Burna razprava o nemškem napadu na francosko vojašnico v Petersdoru v pariski poslanski zbornici. — Soglasna zaupnica vladi

PARIZ, 18. Deuteile je vprašal, kake ukrepe misli podvzeti vlada proti morilecem francoskih vojakov v Gornji Slezi. Govornik je spominjal zbornico na številna razkritja zalog orožja v tej deželi in na okolščino, da pade odgovornost za napad na vojašnico v Petersdoru direktno na nemško vlado, kar je jasno dognala tozadevna preiskava. Obžaloval je, da je stališče vlade v tej zadevi razočaralo javno mnenje, ker da ni zadosti strogo postopala radi tako hudega zločina. Poincaré je odgovoril, da je takoj po atentatu sporočil v London, da se mora odgovornost Nemčije jasno dokazati in poveril preiskavo poslanski konferenci. Istočasno je naročil poslaniku v Berlinu, da bo Francija zahtevala odškodnino in popolno zadostčenje. Tudi je Poincaré zagotovil zbornico, da bo zahtevala poslanska konferenca po končani preiskavi najstrožje zadostčenje in podaljšanje obsednega stanja v Gleiwitzu in Petersdoru. Končno se je ministrski predsednik s toplimi besedami spominjal padlih vojakov, katerim bo domovina ohranila tisto hvaležnost, ki jo je dolžna vsem, ki so dali svoje življenje za obrambo Francije.

Zbornica je nato soglasno izrekla vladi zaupanje.

Nato se je nadaljevala razprava o proračunu za povračilne izdatke. Bivši minister morarice Landry je trdil, da ni do danes Nemčija še ničesar ukrenila za zmanjšanje primanjkljaja v svojem proračunu in dokazal, da bi lahko nemška država popolnoma zadostila svojim obveznostim, če bi se toliko potrudila, kakor se je Francija v teh zadnjih letih. Govornik je zaključil, da je edini namen francoskih zahtev rešitev francije in njena povrnitev v prejšnji položaj v svetu.

Mala ententa se bo udeležila preliminarne seje tehničnih izvedencev za genovsko konferenco

PARIZ, 18. Diplomatični sodruknik agencije Havas zatrjuje, da je na prizadevanje Francije pristala angleška vlada na to, da se bo udeležila preliminarne seje tehničnih izvedencev za genovsko konferenco tudi Mala ententa. Poslaniki štirih centralnih držav v Londonu so že dobili tozadevna povabila. Francoski izvedenci proučavajo z mrzlično naglico probleme genovske konference, vendar bodo komaj mogli izdelati svoj program v osmih dneh, nakar šele pojdejo v London na preliminarno sejo.

Vesti o francosko - ruskih pogajanjih neresnične

PARIZ, 18. Francoski trgovski zastopnik De Chevilli zanika vesti nemških časopisov, da je on imel kakke pogovore o boljševiki v Nemčiji in bil pooblaščen, da se pogaja za zblizanje med Francijo in sovjetskimi Rusijo.

Razkritje zaloge orožja v Slezi

PARIZ, 18. Matinu poročajo z Berolina, da je razkrila medzavezniška kontrolna komisija v Weslanu v Slezi skrito zalogo orožja. Med drugimi je bilo najdenih 8 možnarjev in 5 topov.

Francija izgnala dva Rusa radi širjenja neresničnih vesti na borzi

PARIZ, 18. Notranje ministrstvo je pazno sledilo propagandi neresničnih vesti na borzi o kritičnem položaju nekaterih velikih pariskih bank. Preiskava je dognala, da sta te vesti širila dva Rusa, ki sta bila vsled tega pozvana, da zapustita tekotom treh dni francoska tla.

Turčija izključena iz genovske konference

PARIZ, 18. Intransigeant je dobil iz Carigrada obvestilo, da so visoki komisarji zavezniških držav sporočili Visoki porti, da se Turčija radi vojne v Aziji ne bo mogla udeležiti konference v Genovi.

Konferenca za mir na vzhodu

PARIZ, 18. Diplomatični sodruknik agencije Havas zatrjuje, da je lord Curzon izrazil Poincaréju željo, da bi se sestala konferenca za mir na vzhodu takoj po rešitvi italijanske ministrske krize. Konferenca se bo vršila v Parizu ter se je bodo udeležili zunanji ministri Anglije, Francije in Italije.

Anglija

Benešovi pogovori v Londonu. — Čehoslovaška prosi Francijo in Anglijo za pomoč Avstriji — Pripravljalna seja za genovsko konferenco

LONDON, 18. Češki ministrski predsednik je sprejel včeraj zastopnika agencije Havas ter mu dal nekoliko podatkov o svojih pogovorih z Lloydom Georgeom in angleškim zunanjim ministrom. Beneš je v teh pogovorih razpravljal o politiki Čehoslovaške, o pripravljalem sestanku genovske konference in o skupnih gospodarskih in finančnih vprašanjih Anglije in Čehoslovaške. Pri tej priliki je Beneš opozoril angleško vlado, da je finančna pomoč Avstriji s strani Anglije in Francije nujno potrebna. Brez dvoma bo preliminarne seja izvedencev za genovsko konferenco, ki se bo vršila v Londonu velikega pomena, toda ne ve se, če se je bo lahko udeležila tudi Čehoslovaška. Glede odgovitve konference v Genovi je menil, da se bo njena otvoritev najbrže morala prenesti vsaj za nekoliko dni. Beneš bo odpotoval v nedeljo zopet v Pariz, odkoder se bo vrnil v sredo ali petek v Prago.

Razprava o ratifikaciji angleško - irske pogodbe

LONDON, 18. V spodnji zbornici se je nadaljevala razprava o ratifikaciji angleško-irske pogodbe. Lloyd George je kategorično zavrnil trditev nekega ulsterskega poslanca, da je nekoliko članov vlade dalo različne izjave ulstrskemu in irskemu zastopniku glede na razmejitev med severno in južno Irsko. Asquith je izrazil upanje, da bo zbornica v kratkem z močno večino ratificirala angleško - irsko pogodbo. Chamberlain je naznanil, da so Irči do dase izpustili na svobodo 42 ulstrskih talcev in dostavil, da bo danes zbornica sklepala o zelo važnem vprašanju. Načrt pogodbe je bil nato odobren v drugem branju.

Vsi grški častniki pojdejo v Malo Azijo

LONDON, 18. Brzojavljajo iz Aten, da so dobili vsi častniki infanterije povelje, da se morajo tekotom 48 ur znajti pri armadi v Mali Aziji.

Zadovoljnost angleških političnih krogov radi egiptovskega sporazuma

LONDON, 18. Vest o dobrem izidu sestanka angleške vlade z maršalom Allembyjem je bila sprejeta v tukajšnjih političnih krogih z globokim zadovoljstvom. Angleška vlada je pregovorila maršala Al-

Jugoslavija

Kraljevo potovanje v Bukarešto

BELGRAD, 17. Kralj Aleksander odpotuje dne 19. t. m. v Bukarešto v spremstvu ministrskega predsednika Pašica, zunanje-ga ministra dr. Ničiča, šefa političnega oddelka v zunanjem ministrstvu Anastasijevića, šefa kontrole zunanjega ministrstva Jistića, dvornega ministra Jankovića, ad-tanta generala Hadžića, komandirja gar-gar Živkovića, dvornega maršala Damjanovića in njegovega namestnika Jovičića. V

Tur-Severinu bo slavnostno sprejet od članov rumunskega dvora.

Odgoditev posvetovanj Male entente

BELGRAD, 17. Zunanji minister dr. Ničič je brzojavno naročil poslaniku v Parizu Spalajkoviću in poslaniku v Londonu Gavriloviću, da naprosita češkega ministrskega predsednika dr. Beneša, naj določi dan sestanka konference Male entente v Belgradu. Prvotno določeni termin se je moral zaradi Beneševoga potovanja od-goditi.

Po vesteh iz Pariza namerava dr. Beneš

byja, da je spremenil nekoliko točk svojega načrta.

Ogrska

Madžarski parlament razpuščen
Pred meščansko vojno?

BUDIMPEŠTA, 17. Narodna skupščina je bila danes razpuščena, ne da bi rešila volilno predlogo. Zadnja seja je bila polna živih prizorov. Do sporazuma glede volilnega reda ni prišlo. Končno se je vlada odločila, da prepusti posebni konferenci sodnikov, da določi, po katerem volilnem redu naj se vrše nove volitve. Konferenca bo obstajala iz najvišjih sodnikov v državi. Podobna konferenca je bila sklicana zadnjikrat leta 1861. Vlada se je zavzela, da bo sklep sodnikov predložila državnemu upravniku Horthyju, ki bo potem razpisal nove volitve. Opozicija je bridko razočarana. Ministrski predsednik gróf Bethlen je izjavil, da je vlada trdno odločena, nastopiti proti vsemu zlorabljanju volitev. Izjava je naperjena zlasti proti organizaciji, vzbujajoči se Madžarov, ki so nastopili s svojim starim programom in se pripravljajo na skrajno teroristično taktiko.

Karliski so začeli revolucionarno gibanje in napovedujejo vladnim pristajšem boj do skrajnosti. »Zveza vzbujajočih se Madžarov« poziva svoje člane, naj organizirajo proti vladi močno akcijo. Pravijo, da bodo porabili tudi silo, če ne bo šlo z lepa.

Na drugi strani je izjavil Bethlen, da se bo vlada z vsemi sredstvi uprla tej legitimistični akciji.

O nekaterih receptih za reševanje krize

Dolgotrajna vladna kriza, ki se je pričela z znano potezo demokratske parlamentarne skupine, s katero je največja vladna stranka v parlamentu izrekla nezaupnico Bonomiju in njegovemu kabinetu, nima svojih vzrokov le v strankarskem boju parlamentarnih strank, ampak je izraz celokupnega vnanjega in notranjega političnega in gospodarskega položaja države. Doživeli smo tri faze v tej krizi in sicer: prvič Bonomijevo nenadno demisijo, ne da bi predstavil zbornico, s čimer je hotel kaznovati »nehvaležne« demokrate. Drugič: ponesrečeni poskusi sestaviti novo vlado. De Nicola, Orlando, Meda so se vrstili drug za drugim brez uspeha. Tretja faza: Bonomi se predstavi na kraljevo povelje zopet in pade. Kako se bo končno urenila ta zadeva, nas toliko ne zanima, pač pa moramo poudariti, da je sedanja kriza pokazala politični javnosti resnost položaja državnega življenja in zato smo slišali o raznih receptih, s katerimi naj se bolnemu organizmu pomaga v tej nevolji.

Ko je Bonomi prevzel Giolittijevo dedščino, se je sploh prerokovalo, da je to kratkotrajno ministarstvo in mu niso dali več nego par mesecev življenja. Zakaj jasno je bilo, da je Bonomijeva vlada prehodna, ki bo toliko časa na krmilu, kolikor bodo razmere dopuščale. Toda ti sicer dobri preroki so se motili le glede časa. Razume se, da ne more Bonomi predstavljati nekaj stalnega, vendar pa je prišla njegova demisija še prezgodaj. Kolebajoči politik, ki popolnoma odgovarja sedanjim nestalnim političnim razmeram, je za sedaj potreben. To je dokazal parlamentarni položaj, ki je nastal po njegovi demisiji. Ni se našel moč, ki bi sestavil vladno večino, dasi so poskušali z levčarsko (De Nicola), z desničarsko (Orlando) in srednjo (Meda) vlado. Vnanji, nebitveni vzroki Bonomijevega padca so zakulisne intrige parlamentarcev, Nittijevci, Giolittijevci in drugi so bili pridni v tem delu, toda strankarske intrige so le manjši vzrok. Globlje vzroke je treba iskati kakor že rečeno v notranjem in zunanjem političnem in gospodarskem položaju Italije. Znaki gospodarskega propadanja so: polom Eskomptne banke, draginja, brezposelnost, valutno stanje in državne finance, ki so še vedno visoko pasivne vključ prav neznošnim davkom. Davčna politika države je sicer zamogla znižati za lepe milijarde primanjkljaj v državnem proračunu, toda odpraviti ga le ni mogla in tudi najspretnjeji finančnik bo zamogel le s težavo iztisniti iz zadrgnjene davčnega vira še kakšno malenkostno vsotico. Ta splošni neugodni gospodarski položaj pa ustvarja po vsej državi sovražno razpoloženje proti onim, ki drže vladno krmilo. In ta nevolja utegne dovesti do novih socialnih valovenj s prevratnimi smotri.

V vnanji politiki more zaznamovati Bonomijevo ministarstvo same neuspehe. Neprijazna in sovražna politika napram bližnjim sosedam na vzhodu je Italijo izpodrinila na Balkanu. V nasledstvenih državah je politika Della Torretta ustvarila nezaupanje napram Italiji. Istočasno z groznjano napram slabjšim se je opazala škodljiva servilnost napram močnejšim takozvanim gospodovalcem sveta. K vsem tem pogubnim posledicam fašistovske politike Della Torrette pa so pridružili še novi boji v Tripolisu. Po tolikih žrtvah in stroških, ki jih je doprinesla država za zavajevanje te kolonije, ki ni dosedaj nič nesla, se začne ples iznova. Vsaka vojaška pustolovščina pa je v Italiji skrajno nepopolna, kljub temu da obstoja močna vojaška struja, ki jo podpirajo nekatere skrajne nacionalistične stranke.

V takih resnih razmerah morajo biti vladne krize na dnevnem redu. Seveda ne manjka zdravnikov, ki svetujejo razne zdravilne recepte, s katerimi naj se popravi položaj. In eden takih receptov je na primer: razpust zbornice. Toda če si ogledamo ta recept, tedaj moramo ugotoviti, da ne morejo ravno oni, ki ga predlagajo, pričakovati od novih volitev za se nikalnih ugodnejših parlamentarnih prihk. To so večinoma reakcionarni krogi, ki bi radi

Amerika

Konferenca za bivanje nemške kable
WASHINGTON, 18. Mednarodna konferenca, ki se bo bavila z bivšimi nemškimi kablji, se bo te dni otvorila v Washingtonu. Udeležili se je bodo zastopniki Anglije, Italije, Francije, Japonske in Zedinjenih držav.

Nizozemska zračna poštna služba povodom zadnje stavke nemških železničarjev

HAAG, 18. Tekom zadnje železničarske stavke v Nemčiji je organizirala nizozemska zrakoplovna družba zračne poštne zveze s centralno Evropo, ki so dosegle popolen vseh. Zrakoplovi so prevzajali nemško in dansko pošto iz Hamburga in Bremena na Nizozemsko in narobe. Vsega skupaj se je prepečelo 1500 kg pisem in precejšnje število oseb.

Zastopniki Finske na genovski konferenci določeni

HELSINGFORS, 18. Ministrski predsednik Venuola in finski poslanik v Parizu sta bila imenovana za zastopnika Finske na konferenci v Genovi.

Angleška zahteva gobeine za garancijo svojega posojila Nemški Avstriji

DUNAJ, 18. Finančni minister je naznanil v zbornici, da je Angleška vprašala znamenite dunajske gobeine za garancijo svojega posojila. Vendar pa bodo gobein menda ostali na Dunaju.

videli, da se ponovi Giolittijeva krvava igra od 15. maja l. 1921. Ti gospodje pa se v tem oziru zelo motijo. Giolitti je definitivno odigral svojo vlogo. Ko se je on lanskega leta poslužil tega skrajnega sredstva, je sicer rešil Italijo pred revolucijo, toda ni se mu posrečilo, da bi uničil socialistično stranko. Da bi pa spravljal pereča socialna vprašanja iz italijanskega življenja, si najbrže niti sam domneval ni. Giolitti je dobro rešil »svojo nalogo«, ker je preprečil grozečo revolucijo in vril meščanstvu nove odporne sile. Toda meščanske stranke se niso izkazale vredne te zmage nad prevratnim gibanjem. Njih duševnost se ni izpremenila niti za las. Namesto da bi se lotile z vso silo reševanja socialnih vprašanj, ki so bila pravi izvor revolucionarnemu pokretu, pa so se dalje izgubljale v malenkostnih intrigh, a istočasno so dopuščale, da so kapitalisti in veleposelniki vzeli v zakup fašizem za pobijanje pravičnih zahtev trepih širokih slojev. In tako se je v Italiji po nepotrebnem prelivala kri, požigale so se hiše v imenu patriotizma, medtem ko je sloj velikih bogatašev dovedel nekaj velikih kapitalističnih podjetij (Eskomptna banka, Ilva, Ansaldo) do poloma v svojo korist, toda na neizmerno škodo delavstva in tudi ugleda države. In meščansko častopisje je po veliki večini branilo Bonomijevo notranjo politiko in nerodnosti vnanjega ministra. Tako so torej vladajoče stranke z neuspehi pokazale svojo nezmoglost pri reševanju vseh velikih življenjskih vprašanj države. Čemu torej nove volitve? Izključeno pa je tudi, da bi se mogel ponoviti 15. majnik po Giolittijevem receptu, vsaj v severni Italiji bi bil danes tak poskus zelo nevaren. Samozvest in moč socialistične stranke se večata z vsakim dnem. Socialisti pa tudi druge proletarske stranke, zlasti popolari, bi utegnili sijajno zmagati pri novih volitvah in potisniti v ozadje dosedanje politike.

Drug recept, ki ga priporočajo vojaška stranka, skrajni nacionalistični krogi in fašisti, pa je vojaška diktatura. Ti gospodje hočejo vzpostaviti reakcionarni režim v notranjosti in dobiti prosto roko za svojo imperialistično politiko na Balkanu in za nadaljevanje kolonialne vojne v Tripolisu in morda tudi v Albaniji. Le na ta način je po njihovem mnenju mogoča rešitev Italije. Dasi ne moremo reči, da bi v tem krogu ne bilo »nalnih ljudi«, vendar pa bi bila danes taka politika blazna. Fašisti in vojaška stranka tvorijo neznatno manjšino v državi, nimajo nobene zaslombe v ljudskih množicah in zato bi v najboljšem slučaju delavstvo s pasivno rezistentno nastopilo proti vojaški diktaturi. Toda že izkušnje vojnih let dokazujejo, da bi se danes vojaška diktatura ne mogla držati. Saj je že v vojnih letih revolucionarna propaganda dovedla do resnih nemirov v nekaterih velikih mestih in znatno slabila italijansko vojaško silo na fronti. Sami pravijo, da je bil kobariški poraz posledica prevratne propagande med vojaštvom. In danes v takih gospodarskih in socialnih razmerah groziti z diktaturo je smešno. Čudno je sploh, da se morejo pojaviti taki predlogi in tvoriti predmet javnemu razpravljanju.

Sovražniki sorazmernega volilnega reda se trudijo dokazati potrebo nove volilne reforme. Med njimi je mnogo takih, ki so prepričani, da je sestava sedanje parlamentarne zveze vzrok vednim krizam. Ti vidijo le parlamentarno krizo v svojem obličju, ne vidijo pa splošne krize zunaj parlamenta. Nekateri teh prepričanih parlamentarcev zahtevajo sestavo levčarske vlade, pa bo kriza rešena. Vsi ti in podobni politiki hočejo z nekoliko prenovljeno obliko ohraniti vse pri starem. Toda stara doba se je preživela. Okorela duševnost starih politikov se ne more več kosati z izpremenjenimi razmerami. Politika osebnosti, ki so jo do danes predstavljali Giolitti, Nitti, Orlando in dr. ne more več zadostovati Italiji, ki ji je potrebna resnična demokracija. Ljudstvu je treba oddiha. In ljudstvo ga zahteva vsak dan glasno. Dveh strank se oprijemlje široke plasti italijanskega naroda: ljudske in socialistične. V teh dveh strankah obstoji pravzaprav politi-

čna sila Italije bližnje bodočnosti. V njih vstajajo močje nove dobe, modernega duha. Ko se te stranke otresejo demagoškega balasta, bodo zrele, da si porazdele vladno delo.

Sedanje vlade predstavljajo Italijo starokopitnega imperializma. So to vlade malenkostne kratkovidne politike. Politične metode, ki se jih poslužujejo v notranji politiki, jim vtiskajo pečat diletantov, a v vnanji politiki vodijo spletkarsko politiko iz predvojnih časov. Saj so to z malimi izjemami še vedno isti ljudje starih naziranj, neprožnega duha. In politiko teh majhnih mož je bridko občutil tudi naš narod na tem ozemlju. Degradirali so naše ljudstvo na stopnjo nekulturnih kolonialnih plemen. Niso znali izrabiti položaja, da bi si z našim narodom ustvarili most za gospodarske in kulturne stike z bližnjim slovanskim vzhodom. Mi nimamo povoda, da bi se jovali za to staro Italijo. Novi ljudje modernega duha, pristasi resnične svobode, življenja polni naj le pridejo. S tako prenovljeno Italijo se bomo gotovo sporazumeli. To je naše upanje.

Boj proti genovski konferenci

Konferenca v Genovi, v katero stavijo velika upanja vsi oni, ki jim je gospodarska obnova Evrope na srcu, je v resni nevarnosti. Čimbolj se bliža dan 8. marca, ko bi se konferenca imela otvoriti, tem hujsi postajajo napadi njenih sovražnikov, javne in temne sile so na delu, da bi v kali zadušili ta neboljgleni tvor. Po objavi znamenite francoskega memoranduma tujim vladam glede konference je jasno, da se trudi Poincaré, kako bi zatrl to znamenito konferenco, predno bi se sploh sestala. V uvodu pravi, da Francija ne more sprejeti ali odkloniti poziv na konferenco, ko je sama sodelovala pri razpoložanju vabil. Toda Francija bi mogla izostati od konference, če bi se vabljenci ne podvržli pogojem in bi tako bili ogroženi francoski interesi.

V glavnem je naperjen memorandum proti Rusiji in proti Nemčiji. Francija zahteva prav določne garancije od Rusije glede vzpostavitve privatne lastnine, svobodne trgovine in priznanja carskih dolgov. A glede Nemčije, da mora obveljati načelo, da bi nadaljna zasedba nemških ozemelj od strani francoskih čet kot posledica neizpolnenih obveznosti Nemčije ne smela veljati kot sovražen čin. Zakaj člen 6. pogojev, ki so se določili v Canneanu pravi, da se vsaka država obvezuje, da ne napade sosedu države. Nota zaključuje: Čas je prekrat, da bi se mogel pripraviti tako obilni material, ki se tiče tako velikega števila udeležencev. Vsaka država, ki hoče sodelovati, bi morala dobro pretehtati vse, o čemer se bo v Genovi razpravljalo. Zato je treba najmanj trimesečne priprave, ako naj se računa na kakšen dovoljen uspeh, sicer riskiramo, da se konferenca v neredu razide.

In s to spomenico se je pričel zopet dvoboj med Lloydom Georgeom in Poincaréjem. Za sedaj vztrajajo Angleži še trdno pri tem, da se konferenca mora pričeti 8. marca, kakaj vsako izpreminjanje roka bi utegnulo škodovati ugledu konference. Pač pa je Lloyd George predložil francoski vladi, naj se sestane predhodna konferenca veseli, da se sporazumejo glede programa. Odgovor na spomenico Francija ni še dobila. Istočasno pa prihajajo tudi od drugih strani taki glasovi, da je v resnici dvomljivo, ali se bo konferenca v doglednem času sploh mogla vršiti. V Belgiji se pojavlja v vladnih krogih odpor proti taki konferenci, kjer bodo sedeli boljševiski in Nemci skupno z ostalimi. Kar se tiče Zedinjenih držav, je gotovo, da se ne bodo udeležile konference, ampak bodo odposlale le uradne opazovalce. Amerikanski časopisi navajajo različne razloge za neudeležbo svoje države na konferenci. Sodelovanje ameriške delegacije ob navzočnosti ruskih odposlancev — pravijo — bi moglo pomeniti priznanje boljševiske vlade in izpremembo dosedanje ameriške politike napram boljševiski Rusiji. Amerika bi dalje bila sokrivna nadaljnjih ekonomskih kriz. Nekatere države, kakor n. pr. Ruska in Francoska, ne nameravajo skriti svojih armad in s tem ublažiti neznošno stanje Evrope. Evropske države, izvenšii Anglijo, niso podvezle potrebnih korakov za odpravo primanjkljaja v državnih proračunih, temveč tiskajo dalje bankovce v velikih množinah. Razen Anglije se nobena država ne zaveda pomena, ki bi ga imela gospodarska obnova Nemčije za gospodarsko obnovo vse Evrope.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec

Roman

(71)

Menda ni nobena bolezen tako strašna pa tudi nagla v svojih učinkih na človeško telo kot skorbut, obenem pa se da hitro ozdraviti, če se le uporabljajo protisredstva. Če par dni so bili že najboljši pri prejšnji moči in čilosti. Tekom imenovanih šest dni se je zdravje celokupnega »Dovtovega« moštva obračalo naglo na bolje, tako da so se vsi lahko sprejeli po krovu, čeravno se še ni moglo reči, da so popolnoma okrevali.

Komodore je pričakoval guvernerja, ki ga je sprejel z veliko častjo, toda kakor hitro je peljal svojega gosta v kajino, je nemu in njegovim častnikom svetlo razgledal, da jih smatra za vojne ujetnike; kajti jedernica je holandska vojna ladja in bolniki niso Spanci, temveč Holandci. Tej razglasitvi pa je dostavil tolažilno pripombo, da je smatral za pametnejše priobiti živli potom zvežja kot pa po-

To so sicer tudi razlogi, toda glavni vzrok, da se Amerika odtegne Genovi, tiči v vprašanju evropskih dolgov Ameriki. Obnova Evrope je odvisna tudi od milosti njenih upnikov. In Amerika je ta upnik, ki nikakor ne misli darovati milijarde svetlih dolarjev Evropejcem. In tako, če se bo vršila konferenca v Genovi, ne bo Amerika zastopana kot sodelovalka in soddgovornica pri sklepih, ampak kot opazovalka.

Rusija se pridno pripravlja. Tudi njeni diplomati so se pričeli oglašati v raznih pogovorih, ki jih dovoljujejo poročevalcem velikih svetovnih listov. Radek in Krasin sta podala zelo popustne izjave, zlasti pa je Radek glede Francije ubral take strune, da so vzbudile njegove izjave silno zanimanje. Možnost novega zavezništva med Francijo in Rusijo se zopet pokazuje, toda čas ni zrel za take poskuse. Sicer pa vse to manevriranje ruskih politikov ne bo odvrnilo sedanje Francije od njene Nemčiji in Rusiji sovražne politike. Ker pa je vprašanje genoveške konference prestižna zadeva Anglije, zato bomo prisostvovali še nevim senzacijam. Angleži ne bodo dopustili, da bi Francozi na lahek način uničili težko diplomatično delo Lloydja Georgea in bodo napeli vse moči, da prodro s svojim načrtom. Od izida tega dvoboja med Anglijo in Francijo je odvisna konferenca v Genovi.

Dnevne vesti

Znamenja časov. Saj se še spominjamo zmagovalja, ki se je razleglo po vsem tržaškem časopisju po zmagi njihove »alleanze« pri občinskih volitvah. Že pred volitvami so kričali lepaki po mestnih zidovih: Kdor želi dobro temu našemu mestu, kdor hoče, da bo procvitalo in se gospodarsko dvigalo, kdor hoče da bo občinski svet strnjeno in skladno deloval za blaginjo Trsta, kdor res želi, da bo Trst rešen vsega zla, ki ga tare sedaj: ta naj voli kandidata »Zveze«! Vsak izglubljen glas bi bil izdajstvo na bodoči sreči Trsta! In »Zveza« je res zmaga! Vso moč imajo v rokah; prišli so v občinski svet močje, ki so vsi vneti za blaginjo Trsta in ki hočejo v najlepši slogi delovati za velike cilje! Človek bi moral misliti, da plavajo sedaj vsi Tržačani v samem veselju in zadovoljstvu! In vendar je — drugače. Že ob prvi otvoritveni seji novega občinskega zastopa je bilo med meščanstvom — razen nekaj vedno razgretih in zato nerazsodnih glav — vse ledeno hladno. Nič ni bilo tistih nekdanjih množic, ki so nekdanj ob takih prilikah nestrno pričakovale na trgu gospode nove občinske očete ter jim, ko so odhajali, prirejale burne ovacije. To pot vse prazno, ledeno-tiho; nihče se ni zanimal na trgu za to, kar se je odigravalo v mestni hiši! Noben pozdrav ni spremljal »odrešenikov«! To nezanimanje je pač dovolj zgovoren znak časov — kakor bi rekel »Piccolo«. — Predčerašnja seja pa je bila še zgovornejša! Pokazala je, da ni nezadovoljstvo samo med prebivalstvom, temveč tudi med izvoljenci samimi! Niti med seboj niso zadovoljni! Niti fašisti niso zadovoljni! In to menda pomeni nekaj! Se le po dolgih preprih in le s težko muko so mogli izvoliti župana! Število glasov (40 — od 80 — za župana in 18, oziroma 23 za podžupana) priča, da v stroju že sedaj poka, t. j. še preden je začel delovati za — blaginjo in procvit Trsta! In zopet je ostalo vse ledeno hladno po tržaških ulicah! Znaki časov! Kaj ne, spoštovani g. »Piccolo«?

Za svobodno luko. Zgati je začelo za nohti tudi naše trgovske kroge. Dolgo so upali in se bali, sedaj pa so — da govorimo s Prešernom — slovo upu dali! Ostal je le strah za njihovo bodočnost. To so glasno povedali na shodu, ki so ga sklicali te dni. Govorili so odkrito, da tako ne more in ne sme dalje, ako naj se Trst reši iz sedanjih strahne krize. Sedanji položaj da je nevdružljiv. Ravnatelj Lloydja kom. Uceli je rekel, da Trst ne zahteva nikalnih prednosti, pač pa možnost za življenje. In zaključil je, da Trst more rešiti edino le svobodna luka. Tudi predsednik trgovske zbornice Viktor Venezian je usvojil vse argumente predgovornika in se je pridružil izjavi za svobodno luko. Odločno se je upri nasprotnikom te zahteve, Trst mora soglasno zahtevati svobodno luko. Odločiti se mora za zlošno akcijo. Tozadevna resolucija je bila sprejeta soglasno. Eden zborovalcev je predlagal na to, naj se skliče javen shod v gledališču Rossetti, a neki drugi je pridodal, naj se taka manifestacija priredi čim prej in ob sodelovanju vseh gospodarskih činiteljev. To kaže, da

se gospodje niti fašistov ne bojijo več, kajti ti so odkriti nasprotniki svobodne luke. Začelo jih je žgati za nohti!

Kako Salata mrcvari naše občine! V notici o postopanju gospoda Salate napram slovenskemu delu Julijske Krajine se nam je v naglici vrnila mala, a vendar bistvena pomota. Rekli smo, da hočejo sedaj nekatere naše občine deliti, a to ne po praktični potrebi, ampak le iz enostranskih narodno-strankarskih razlogov. Resnica pa je ta, da je že odredena razdelitev istrskih občin Buzet, Roč, Boljun, Lovrana, Moščenice — in to s kraljevskim dekretom od dne 19. januarja 1922. Raztrgali so prejšnje občine in posamezne vasi prideli drugim, samo da rešijo kako italijansko gnezdo, da bi je hrvatska okolica ne poplavila. Nič se niso menili za resnične koristi dotičnih krajev in niti povprašali niso prebivalstva o njegovih željah in potrebah. Ljudstvo ni imelo besede in odločilo so bili le strankarsko-politični oziri. Tako so n. pr. vasi Podgače Lanišče in Bergudac odtrgali od občine Buzet, Semič, Lačiste, Dolenja in Gorenjvas pa od občine Roč. In prideli so jih drugim občinam s sedežem, ki nimajo žnjimi drugih slikov, ki je oddaljen in težko dostopen; ker ni nikalnih komunikacij. Edini namen je bil, da zavaruje italijansko gnezdo Buzet in italijansko Roč. Po tej razdelitvi bo prizadeto prebivalstvo trpelo neizmerno škodo. A, kaj briga to gosp. Salato? Da je le ugodil svojim varvancem! Koristi ljudstva naj le gredo k vsem vragom! Če slovesno protestujemo proti takemu pometanju z našimi občini, ni pri tem odločilna nikaka nacionalistična prenapetost ali tesnoprčnost, namreč edino le dejstvo, da se nam to ubogo naše ljudstvo v srce smili. To ne izhaja iz nikakega — prekrizaje se trikrat vsi »Piccoli« — iredenizma, ampak vspeha se ogroženo in resnično pravico proti upravi, ki v svoji krivici in pristranosti ne pozna nobenih ozirov na prebivalstvo in njegove vsakdanje potrebe.

Dejanja hočemo videti! »Goriška Straža« je priobčila članek, ki napoveduje odločen boj za ohranitev avtonomije. V deželnih stvarih naj si dežela sama daje zakone! Primorsko ljudstvo je dovolj zrelo za to. V tem so glaslojo Slovenci tudi Trstani. Goriški list pozdravlja z veseljem, da je italijanska »Ljudska stranka« postavila zahtevo, da se deželna avtonomija Goriške, Istre in Trsta popolnoma obnovi! Iz skupnega dela kmetitsko delavskega ljudstva bo mogla priti pravična sprava med Slovenci in Italijani v Julijski Krajini in s tem med Balkanom in Italijo! Soglasna popolnoma. Prav zato podčrtujemo še posebno besede v »Goriški Straži«: »Besed je mnogo, le dejanja manjkajo. Mi pa hočemo videti dejanja!« — Iz tenorja v goriškem članku odraža uverenje, da nas bo »Ljudska stranka« z dojanj podpirala od vprašanja avtonomije, ki, z. v. vso našo bodočnost zares življenjske pomembnosti za vso bodočnost našega naroda v Julijski Krajini. Dal Bog, da bi se to pričakovanje uresničilo!

Kaj se vse lahko doživi pri volitvah v Istri. V Istri je nekje občina, v kateri je več strank: Italijanska nacionalna, socialistična, ljudska, republikanska in jugoslovenska narodna stranka. Italijanska nacionalna stranka je imela vsled svojih že svetovnoznanih sredstev mnogo izgleda, da prodre z večino, toda ostale stranke so se združile v še precej močno koalicijo, tako da je bilo negotovo, kdo bo pri volitvah zmaga. Omenjena občina pa ima tudi občinskega tajnika, kateremu je omenjena negotovost zmage belila las. Dolgo let se sedi na svojem prijetnem tajniskem stolu, rad bi volil po svojem srcu in prepričanju, toda kaj, ko je občinski volilni barometer tako muhast? Kaj bo, če ne zmaga stranka, za katero bo volil? Občinski tajniki namreč dobro vedo, kaj to pomeni tajnost glasovanja, posebno pri občinskih volitvah v razmeroma mali občini in naš tajnik tajnikuje že mnogo let in je izkušen mož. Toda on je tudi britež mož. Ker se kot tajnik volilne komisije ni mogel izogniti glasovanju, je vzel bel komad papirja ter nanj napisal s svoje paradno tajnisko pisavo svoje lastno ime. Samo svoje ime, nobenega drugega. Ponosno je oddal svoje glasovnico in nestrno čakal poveljka, ko se bodo šteli glasovi in bo ves svet videl, da je on, občinski tajnik, mož nad strankami, mož pravičen, ki gleda le na blagor občine in drugega nič. Katera stranka na svetu bi ne obdržala takega tajnika! Prišel je zaželeni poveljek in z njim število glasov. Naš tajnik je tiho sedel pri svoji mizi in zapisoval podatke, ki mu jih je narekoval predsednik volilne komisije. In vnenomer si je mel roke: Prav je imel, da se je postavil nad stranke, zakaj z vsakim glasom, ki se šteje, postaja razmerje stranke nekam čudno, neverjetno čudno. Presteli so sto glasov, stopetdeset, dvesto, in tajnik začneja vpraševati, kdaj bo prišla njegova nadstrankarska glasovnica na vrsto. Prestelo se je tristo glasov, nič; štiri sto nič! In presteli so se vsi glasovi, ki so bili oddani, a krasne tajnikove nadstrankarske glasovnice ni, ni bilo in je ne bo. Naš tajnik še danes maja z glavo: Ne more razumeti, Dolgo let že tajnikuje, izkušen mož je, toda na istrske čudeže se še ni privadil. Bella e — non trovata. Če se kje najde uradna oseba, ki se za ta čudež zanima, jej lahko postrežemo z imenom občine in tajnika. — Jugoslovenska narodna stranka v tej občini seveda ni zmaga.

Ne razumemo te uprave! Naše ženske iz severne Istre zahajajo na Porečino, da kupujejo tam jajca in piščeta, da jih potem prodajajo

da se brodovje razprši, so določili kot zbirališče Falklandske otoke. Čez štirinajst dni je »Dosta« tja že dospel, ne da bi našel admirala. Njegovo moštvo je medtem že čisto okrevale in zaloge s eniso bile vse izčrpane, ko se je slednji prikazal na obzoru »Leva« z ostalimi tremi jadernicami. Zdelo se je, da je admiral nemudoma po izginu »Dosta« uporabil komadorov nasvet in pristal na obali, toda ne da bi ga doletel tak uspeh, kot ga je imel njegov podrejeni moč častnik.

On je namreč zbral moštvo vseh štirih ladij in nastopil z oboroženo silo, kar mu je sicer prineslo nekaj živine, a tudi izgubo mnogo vojakov. Poleg tega so nabrali veliko množico zelenjave, ki so jo shranili na ladje in razdelili med moštvo, ki je kmalu ozdravelo. Kakor hitro se je brodovje vsidralo, je dal admiral komadore poklicati k sebi in ga zašiljal radi nemokorsčine. Komadore ni zanikal, da je namenoma spremenil smer ladje, toda opravičil se je s silo razmer in je rekel, da bo vso stvar razložil ravnateljstvu, ko se vrnejo v domovino. Toda admiral je imel največježnejšo oblast v rokah ki je imel pravico ne le vsakega upornega in nepokornega moža prijaviti sodišču, temveč tudi obsoditi ga in kaznovati.

(Dalej).

dalje in si pridobivajo nekoliko zasluga za kritiko svojih vsakdanjih potreb. Dogaja pa se čisto, da jim gospodje v Motovunu plešjo jafca in pišeta, čeprav imajo dovoljenje komisariata v Kopru in so pošteno plačale določeno pristojbino! Neki Antoniji Medica iz Trusk-Marežice so že dvakrat zaplenili po 400 jajc. Prvikrat so jo odškodovali s 30 vinarji za jajce, drugičkrat pa le s 15. In nič se niso ozirali na to, da jih je uboga ženska kupovala od vasi do vasi na Porečtini po 50 vinarjev! Vsi njeni protesti niso nič pomagali. Dogajajo se v tej ubogi deželi stvari, ki bi se morale zdeti neverjetne celo v kaki afriški koloniji. In vendar imamo tu vlado — kakor vam je znano — ki strogo nepristransko in po zakonu postopa z našim prebivalstvom! Samo ta šment je, da njeni organi drugače postopajo! Pa čemu naj bi se razgrevali? Saj živimo v svobodni državi in pod najprimernejše urejeno upravo! In le naša krivda je — čudni ljudje smo pač — da nismo zadovoljni! Trde glave smo, ki nečemo razumeti kaj in kako je prav! Čemu se taka ženska ujeta radi borih dvakrat po 400 jajc? E, seveda — »iredentisti«! smol Zakaj ne molčimo k vsemu in trpimo molče prav vsega?!! Potem bi bili tudi oni drugi zadovoljni z nami! Prav nam bodi! Polboljšajmo se torej!

Posvetovalna komisija. Gospodarsko-trgovski odbor deželne posvetovalne komisije je sklican za v torek dne 21. t. m. ob 10/25. Nadaljevala se bo razprava o točkah starega dnevnega reda.

Pozor vojni invalidi, vdove in sirote po padli ali v vojni umrli vojakih! Izšel je kraljev odlok z natančno določbo in novo ureditvijo pokojnin vojnih invalidov, vdov in sirot v Julijski Krajini. Dekretu je priložen obširen seznam bolezni in vrst pohabjenosti, ki so razdeljene v posamezne kategorije; na podlagi teh in na podlagi posebnega seznama, kjer je določena višina pokojnin lahko vsakdo sam razvidi, koliko pokojnine mu gre. Glasom omenjenega odloka bo izdan še drugi odlok, v katerem bodo določila o načinu izplačevanja, o podelitvi, uživanju, prenosu, izgubi in preklicu pokojnin. Čim bo izdan ta poslednji odlok, namerava podpisano društvo izdati posebno knjižnico, ki bo obsegala vse zakonite določbe ter potrebna navodila za dosegajočo pokojnine. V listu tega ni mogoče storiti, ker bi bila tvarina preobširna in bi bila taka objava neopredeljena. Knjižico pa bomo mogli izdati le v slučaju, da se oglasi zadostno število ljudi, ki bi jo kupili. Stala bo približno 2 liri. Prosimo tedaj vse one, ki so prizadeti in bi kupili knjižico, da nam to takoj javijo. V vsakem slučaju pa bo šlo podpisano društvo vsakemu invalidu, vdovi in siroti vedno rado na roko z nasvetom in dejanjem.

Politično društvo »Edinost«, Trst, Via S. Francesco 20.

Prošnja do usmiljenih src. Družina ruskega izobraženca v našem mestu, obstoječa iz treh članov, se nahaja vsled brezposelnosti v hudi bedi, brez stanovanja in brez vsakih sredstev. Bila je primorana prodati vse, kar je imela kaj vrednega. V svojem obupu se obrača do usmiljenih src naših čitateljev s prošnjo, da bi ji pomagali z blagohotnimi prispevki, da se reši sicer neizogibne lakote in nesreče. Darove bo hvaležno sprejemala uprava našega lista. Pošiljajo naj se na naslov »Ruska družina«.

Zahvala CM podružnice pri Sv. Jakobu. Na povabilo šentjakobske CM podružnice, da naj vsa šentjakobska društva primorejo šentjakobskemu otroškemu vrtcu do kosila, so se društva in cenj občinstvo s hvalevredno vnemo odzvala, tako da si šteje podružnični odbor v prijetno dolžnost, se vsem z vso odkritosrčnostjo in z vsem priznanjem zahvaliti, posebno pa šentjakobskemu krožku »Odvada« ter posameznim članom, ki so izročili čisti dobiček plesnega venčka 11. svečana v znesku L. 476.50 ter so tudi pri sinočnjem plesu pomagali; nadalje članom in članicam vseh šentjakobskih društev, in sicer »Citilnice«, »Ilirije«, »Prosvete« in skupine »Parna« za mnogobrojno udeležbo in sodelovanje, nadalje g. Josipu Bizjaku za nadzorstvo pri plesu ter poštvovalnim odbornikom »Del. kons. društva«, ki gredo z največjo vnemo na roko pri vsaki prireditvi v korist otroškega vrtca. Težki so časi in huda prede v gmotnem oziru posebno našemu delavskemu okraju, vendar z združenimi močmi upa tudi CM podružnica doseči cilji, ki si ga postavlja. Srčna hvala vsem!

Društvo »Prosveta« v Trstu. Podpisani so 5. januarja t. l. predložili oblastu pravila za novo društvo »Prosveta« v Trstu in so 15. tek. m. prejeli oblastveno potrdilo o zakonitem obstoju društva na podlagi predloženih pravil. Novemu društvu je svrha pospeševati in širiti prosveto med Slovenci v kraljevini Italiji na vse zakonite načine, poglavito pa 1. s čitalnicami in ljudskimi in znanstvenimi knjižnicami, 2. predavanji in učnimi tečaji, 3. z glasbo, dramatikom in umetniškimi sploš, 4. z dajanjem in razpečevanjem knjig, 5. s poučnimi in zabavnimi sestanki, izleti in potovanji, 6. umetniškimi in zabavnimi prireditvami, 7. telovadbo in sportom, z vsem tem v mejah zakonitih predpisov in, kolikor je po zakonu potrebno, s posebnim oblastvenim dovoljenjem. Podpisanim je bil glavni namen, da ustvarijo za naše društveno kulturno delovanje pravo osrednjo organizacijo. Zato so se sprejele v pravila podrobne določbe o podružnicah novega društva, ki se ustanove, kjerkoli se prikladi zadostno število članov, a se za nje lahko sprejmejo tudi že obstoječa društva, če se jim pravila vsaj bistveno ujemajo s pravili osrednjega društva ali tem primerno prilagodijo. Po § 25 imajo ustanovniki novega društva sklicati ustanovni občni zbor prikladenih in po njih začasnih sprejetih članov za izvolitev odbora, odborniških namestnikov in preglednikov ter za določitev članskih prispevkov. Podpisani torej vabijo vse tiste, ki umevajo pomembno svrhu novega društva in hočejo sodelovati, da se prikladijo enemu podpisanih za časni sprejem v društvo in da polnočestno pridejo na ustanovni občni zbor društva »Prosveta« v Trstu, ki se bo vršil 2. marca 1922, ob 3. popol. v uredniških prostorih »Edinosti« v Trstu, z dnevnim redom: Izvolitev odbora, odborniških namestnikov in preglednikov in določitev članskih prispevkov. Pravila se natisnejo čim prej in razdelijo članom.

V Trst, 18. februarja 1922.

Dr. Josip Abram, dr. Lavo Cermelj, dr. Karol Ferluga, dr. Just Pertot, Josip Ribičič, dr. Edvard Slavik, Fr. Venturini, dr. Josip Wilfan.

Krasna prireditelja kol. društva »Balkan«. Minolo nedeljo popoldne se je zbrala precejšnja množica našega zavedna ljudstva, da prisostvuje prireditvi tržaškega kolesarskega društva »Balkan«. Soditi bi bilo, da nikomur ni žal truda in stroškov, če se je udeležil te poštene domače veselice, ker je bilo preskrbljeno za zabavo z bogatim programom. Od 4. ure popoldne do noči so predstavljali vrli igralci šentjakobskega društva »Prosveta«.

Krekove trodejanke »Tri sestre«, ki je jako ugajala občinstvu radi svoje dramatične vrednosti in ker je bila jako spretno predstavljena. Sledila je Čehova šaloigra »Smuča«, ki je vzbudila pri navzočih mnogo prijetnega smeha. Po enournem odmoru se je razvil prav živahen družabni večer, na katerem se je oglasilo zopet naše tako priljubljeno »Kolo« s tremi izbranimi zbori: »Zakipi duša«, »Savska« »Sume Sume« in »Večerna«. Občinstvo je bilo iznenadeno, ko je po tolikem času zopet čulo svoje milo pevce, ki so se pod izkušenim vodstvom gospoda Venturinija povzpeli iznova na ono nekdanjo višino, ko smo jih vsi tak radi poslušali tudi v večji dvoeani (od katere gledamo danes le okostije). Uspeh tega zbora je posebno hvalevreden, ker so se razmere od tedaj občutno poslabšale za nas. Vrlim pevcem in njihovemu pevovodju naj bo izrečena pri tej priliki posebna pohvala za njihovo uzorno poštvalnost. Svetjakobska »Citilnica« je prispevala z dvema ljubkima duetoma pod vodstvom mojstra Štularja mladšega in z Bizjakovim baletom. Vrla mladina »Prosvete« je dala tudi tri jako izrazite deklaracije po gosp. Fischerju, ki je nastopil z priznano spretnostjo. Med programom so se po društvenem predsedniku razdelile zmagovalcem svoječasne tekme priborjene svetilje. Prireditelj je končala z živahnim plesom, ki je trajal pozno v noč. Kolesarsko društvo pa je od svoje strani tudi lahko zadovoljno z uspehom večera, ker že davno nismo imeli tako lepe prireditve v mestnem okrožju in ker stazlasti »Kolo« in »Prosveta« zadovolji občinstvo na način, da ob sedanjih razmerah pač ni bilo toliko pričakovati bodisi z ozirom na umetniški užitek, bodisi glede poštvalnega sodelovanja. A vrhu tega je to razveseljiv znak, da naše ljudstvo razume pomen sporta za našo mladino, kakor ga razumevajo drugi narodi. Le žal, da smo mi navezani sami nase, med tem ko podpira sport pri drugih narodih tudi država.

Ples »Šentjakobske Citilnice«. Danes prireditelj »Šentj. Citilnica« svojo običajno kostumirano plesno zabavo. Ples bo vodil g. J. Bizjak. Poskrbljeno bo za bufet, garderobo in šaljivo pošto. Čisti dobiček je namenjen za fond dramatičnega odseka. Začetek ob 7. uri.

Odbor »Šentj. Citilnice«. Tržaško pogrebno društvo pri Sv. Jakobu opozarja vse svoje člane, da se udnina sprejema vsako prvo soboto v mesecu v gostilni »Jadrana«, in da se bo vršil društven občni zbor v nedeljo, 12. marca t. l., ob 4. uri popoldne v prostorih otroškega vrtca pri Sv. Jakobu po navadnem dnevnem redu.

V nedeljo dne 26. februarja in v torek na zadnji dan pusta priredi plesna akademija pod vodstvom neutrudljivega plesovodja g. Josipa Bizjaka otroško plesno prireditev v dvorani Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu ob 3½ uri popoldne s sledečim vspeedom: 1. Skupno narodno kolo s petjem. 2. Nastop od 3—5 letnih otrok, Cavotio Rocco. 3. Skupni štajerski narodni ples. 4. Klasični balet. 5. Češka narodna četvorka. 6. Amerikanski ples. 7. Raznovrstni otroški ples.

Kakor je razvidno že iz zgoraj navedenega sporeda in tudi dejstvo, da je to prvi ples naših malčkov po vojni, je s tem zagotovljeno, da ne bo gotovo nikomur žal, da pohiti na to prireditev. Nadejati se je, da se bo slavno občinstvo odzvalo v čim večjem številu temu vabilu, da s tem nagradi trud naših nad vse marljivih in poštvalnih malčkov.

Zrebanje obveznic tržaškega mestnega posojila. V sredo, dne 1. marca t. l. ob 10. uri se bo vršilo v mali dvorani na magistratu VI. Zrebanje obveznic tržaškega mestnega posojila iz leta 1916 skupne nominalne vrednosti 34 milijonov po 4½ % v meri, ki je označena v načrtu za amortizacijo. Izrebanje obveznic, ki zapadejo 1. marca t. l., se bodo izplačevale v lirah po ključu 60%.

Pevsko društvo »Zastava« v Lonjerju priredi v nedeljo, 26. t. m. veselico. Na sporedu veloloigra (trodejanke), deklaracije, petje in šaljiva pošta. Sodeluje narodna godba iz Boršta. Natančnejši spored se objavi pravčasno. Odbor.

Iz tržaškega življenja

Poskušeni samomor. 20-letni Alojzij Vatrovac, stanujoč v ulici dell'Industria št. 2, se je ustrelil včeraj popoldne v vrtu pri Sv. Jakobu v desno senco. Pri njem se je našel listič z napisom: »Sem se naveličal živeti, zato umrjem.« Vatrovac je bil odpujen v nevaren stanju v mestno bolnišnico.

Nesreča s plinom. Včeraj jutraj je bil poklican zdravnik rešilne postaje v hišo št. 20 v ulici Settefontane, kjer je potreboval zdravniške pomoči 70 letni Andrej Miceli. Mož, ki bi se bil kmalu zastrupil s plinom, je pravil, da je stražil čez noč v skladišču, v isti ulici, kjer je uhaal plin skozi odprt petelinček. Proti jutru se je počutil slabega in je poklical zdravnika.

Vratarica med plamenom. Vratarica Sofija Zofijeva, stanujoča v ulici XX Settembre št. 96, je hotela pred snočnim segreti svojem možu Osvaldu, ki je bil ravno kar prišel z dela, večerjo na samovaru na spiriti. Nesreča je hotela, da je vratarica prevrnila posodo, kjer je goril spirit. Tedaj ji je začela goriti obleka, ki je bila močno poškodovana s spiritom. Mož ji je priškolil na pomoč. Ko je gasil obleko svoje žene, se je tudi njemu vnela obleka. Vratarico so odpeljali v nevaren stanju v mestno bolnišnico.

Kdo ga je ranil? Pred snočnim ob pozni uri je prišel v lekarno Godina pri Sv. Jakobu delavec Karl Persich, stanujoč v ulici Giuliani št. 31. Prišel si je zdraviti tri rane na glavi. V lekarni so mu dali prvo pomoč, nakar ga je odpeljal neki kr. stražnik v mestno bolnišnico. Policijski organ, ki je uslužen v bolnišnici, je vprašal delavca, kdo ga je ranil. Toda za slisanec ni hotel na noben način povedati, kdo ga je ranil.

Najden novorojenček. Neki solarček je našel pred včerajšnjim v bližini gostilne »Alla Civetta« na Kjadinu škatiho, v kateri je ležal novorojenček. O tej najdbi je bila obveščena preiskovalna komisija, ki je dala odnesti novorojenčka v mestno bolnišnico, kjer ga bodo raztelesili. Policia zasleduje kruto mater, ki je zavrgla svoje dete.

DAROVİ

Za »Rusko družino« so darovali stavci »Edinosti« L. 45.—, gospa Gradisarjeva L. 20.—, Kravos L. 5.—, Kovačič L. 5.—, Bratoč L. 5.—, Kravos Mila L. 5.—, Franetič Jožef L. 5.—, Za Organizacijo osebne vojnih sirot so darovali: (nabiralna plošča g. M. Pertotova) po 50 lir Barkovljan, Etna; po 10 lir: Franja dr. Pertotova, Ema Bartel, Olga Panjek, Mileana R.; po 5 lir: Modrijan; skupaj pri 145.

BELI TEDEN

zadnjih 6 dni

Žensko perilo

Nogavice iz najfinejšega mušlina v vseh barvah . . . 6.90

Robci iz batista, beli a Jour . . . 1.40

Srajce, vezane 11.—

Hlače, vezane 10.—

Parures 2 kosa najboljše vrste 29.—

Rokavice tricot, volnena podolaka 6.90

Perilo na meter

Madapolan posebna vrsta 80 cm . . 3.50

Navadno platno 80 cm . . 3.50

Domače platno belo trpežno 80 cm 4.50

Platno za rjuhe 8.50

Zefir fin, za moške srajce 75 cm . . 4.50

Croisè za spodnje hlače 85 cm . . 5.—

Moško perilo

Srajce iz madapolana dobre vrste . . 22.—

Nočne srajce najfinejše . . 29.—

Ovratniki dvojni, trdi, prve vrste . . 2.90

Nogavice barvane velika izbora . . 1.90

Spodnje hlače . . 13.50

Pletenine ali spodnje hlače plišane, močne vrste 16.—

Na žensko perilo od L 30.— naprej, dajemo izjemen 10 odstoten popust.

Corso V.
E. III. 16

ÖHLER

Corso V.
E. III. 16

Mali oglasi

SIVALNI stroji »Singer« se prodajajo na obroke, kupujejo se stari sivalni stroji, sprejemajo se popravila. Coroneo 1, Della Vedova 281

SLUŽKINJA s pričevali se sprejme takoj. Coroneo 1, pri vratarju. 282

HISA V BARKOVLIJAH (Boved) s štirimi kuhinjami in sobami, vrtom pred hišo, se prodaja pod ugodnimi pogoji. Naslov pove upravništvo. 306

SLUŽKINJO, zdravo, lepega vedenja, sprejme majhna družina. Dobi L. 100 mesečno in izvrstno hrano. Pendice Scorcola 353, Villa Emilia. 310

GOSPODIČNA Nada B. je naprosena, da dvigne pismo v par dneh v Trstu na glavni pošti s pravim imenom. 308

POROČNA SOBA, masivna, krasna in kuhinja se prodaja radi odhoda zelo ugodno. Gatterer št. 44, vrata 7. 277

26 LETEN inženir, velike postave, na dopustu v Primorju, se želi (vsled trajne odsotnosti tem potom) seznaniti z inteligentno Primorko, v starosti do 24 let. Tajnost zadržana. Resne ponudbe, če morete s sliko pod »Praga« pošto ležate, Trst. 319

IŠČEM praktičnega strojarja. Dobra plača. Cenzky, Pozziana 124. 320

KOVAČNICA, na prometnem kraju Maribora, se prodaja radi selitve v Nemško Avstrijo. Povoljna cena za odstopeno, orodje in material. Naslov pove upravništvo. 321

KOLO, izvrstno, prosti tek, se prodaja za 240 lir. Via S. Lazzaro 20, mlekarna. 322

ODDAM 2 postelji s hrano, eventualno tudi brez. Via Francesco Rismondo 12, L. nad. Petrovič. 323

POROČNA SOBA, bukovna, zajamčeno suha, se prodaja za 1550 lir v ulici Milano 4, L. Ogledati v pondeljek. Prihodnji teden dospje sijajno pohištvo po ceni brez konkurence. 324

NOVE POSTELJE iz trdega lesa L. 100, vzmeti 55.—, žimnice 40.—, umivalniki, nočne omarice, chiffoniers, spalne sobe od L. 1900 dalje. Fonderia 12, I. desno. 25

38 LETEN VDOVEC, s 3 odraslimi dečki, z dobro idejo obrtništva, želi znanja v svrhu ženitve s pridnim dekletom ali vdovo brez otrok od 25—35 let, krščanskega značaja, neomadeževane preteklosti. Le resne ponudbe s sliko pod »Lepa bodočnost« na upravništvo. 297

STANOVANJE s pohištvom vred se prodaja. Obstoja iz sobe, sobice in kuhinje. Via Udine 25, III. Paulič, od 10—1 popoldne. 299

MLADENIC, več vseh piarniških poslov v slovenskem, nemškem in italijanskem jeziku, išče službe; eventualno tudi na deželi. Naslov pri upravništvu. 304

SIVILJA Angela Bizjak, Greta št. 11 se priporoča glavnemu občinstvu. 307

MARIACEJSKE KAPLJICE Pain, Expeller, Biogloblin in druge specialitete se dobivajo v lekarni v II. Bistrici. 28

J. ŠTOKA knjigovoznica, veže »Novi Rod« po 3 L letnik. 309

TRGOVEC, dobro situiran, mlad, zdrav, simpatičen, trgovsko naobražen, ki ima radi dosežane odsotnosti premoženja, se želi tem potom seznaniti v svrhu ženitve z gospodično ali vdovo s premoženjem, po možnosti trgovko. Ponudbe s pravim naslovom poslati: Srečko, poštni predal št. 412 Trst. 315

SIVALNI stroj, v dobrem stanju, se prodaja za L. 150.—, Via delle Mura 5. 316

STANOVANJE, majhno, najraje izven mesta, eventualno z zemljiščem, iščeta Slovenca. Sporočiti: Vrdela, Scoglietto 15, IV. 317

NA PRODAJ je moderna hiša, 10 let stara, zraven velik vrt, hlev za živino, skedenj podzemeljska klet, krasen vrt, veliko dvorišče z železno ograjo, za 7000 hl vodnjakov, znana gostilna, pripravna za letovišče; obširno posvetilo, obstoječe iz vinogradov, njiv, travnikov pašnikov in hrastovih gozdov, hišna oprava, kmetijsko orodje, kočije, vozovi in čebelarja. Proda se eventualno sama hiša z gospodarskim poslopjem, vrtom in dvoriščem. Posvetilo je oddaljeno 1 km od železniške postaje, 10 km od Trsta. Naslov pri upravništvu. 318

HISA, Zgornja Greta št. 333, z dvema sobama, kuhinjo in zemljiščem se prodaja. Pojasnila se dobe v via Udine 26, V. vrata 28. 311

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 313

CEVLJAR išče službe v Trstu. Govori slovensko in nemško. Valentin Čop, Via del Bosco št. 14, gostilna. 312

POSTENO dekle išče službe za kuhinjska dela v kavi restavraciji. Pojasnila pri voditelju v ulici Risorta št. 3. 314

POZOR! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grozist Belleli Vita, Via Madonna 10, L. 16

IŠČE se prazno stanovanje obstoječe iz 2 sob in kuhinje, ali soba in kuhinja. Ponudbe pod »Ugodnosti« na upravništvo. 185

KLAVIR, v dobrem stanju, se prodaja. Pojasnila daje Javna ljudska knjižnica v Nabrežini 225. Cena ugodna. 234

NA OBROKE »La Concorrente«, via Gelsi 5, I. nadstropje prodaja obleke, blago, dežne plašče, platno perilo, čevlje, itd. po najzmernejših cenah. 249

POHIŠTVO za spalnice, masivno, od L. 1800 naprej, kuhinje, stolice za gostilno se prodajo v via Udine 25, skladišče. 264

JUNIST s prvim izpitom v Gradcu, promoviran v Paviji, več deželnih jezikov, s sodnijsko in bančno prakso, išče mesta pri odvjetniku, notarju ali banki. Naslov pri upravništvu. 276

PARTIJA spalnih sob in drugega pohištva se odda pod ceno. Eventuelno posamezni kosi. Via Cesare Battisti 13, vratar. 290

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, orar, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 10

NOVE POSELJE L. 70.—, vzmeti 55.—, žimnice L. 45.—, volnene L. 90.—, Nočne omarice, umivalniki, chiffoniers, spalnice itd. po zmernih cenah v ul. Fonderia 3. 164

POROČNA SOBA, 12 kosov, se prodaja v via Molin grande 44, vrata 8. 304

STARO ŽELEZO težko kupujem po L. 18.—. A. Cerneca, Via Istituto št. 8. 274

SVINEC mehek (olovo) kupujem vsako množico. Naslov Kuret, Settefontane 1. 193

KROJAČNICA Avgust Štular, ul. S. Francesco d'Assisi št. 34, III. nad. je edina dobroznana krojačnica v Trstu. 9

UBIRALEC in popravilec glasovirjev in harmonijev. Pečar Andrej, Trst, via Coroneo 1, V. nadst. 17

STEKLENE ŠIPE vsake vrste in mere. Prodaja na debelo in drobno. Postrežba na dom. Cene zmerne. Piazza Oberdan št. 3 (Hotel Europa) telefon 44-23. 22

KRONE srebrne in zlato, plačuje po najvišjih cenah Pertot, Via S. Francesco 15, II. 19

PRIPOROČA se dobroznana brivnica Josip Jerman, Trst, ul. XXX Ottobre 14. 15

KOLARJI IN MIZARJI Izbran specijalen les, na strojih po naročilu prirezan, pobolan, ostrgan, dvodelne jermenice, narejena kola lesa itd. dobavlja Mehanična žaga, Fužine, Ajdovščina. 38

HISO z gostilno, trafikom in zemljiščem prodam po ugodni ceni. Ponudbe pod »Bodočnost 1922« na upravništvo »Edinosti«. 42

SEMENA

krmilne pese Mamut, Eckendorff, Oberndorff, domačega korenja, čebulčka ter vsa druga vrtna, krmilna in cvetlična semena, prvovrstna, zajamčena, največje kaljivosti, prodaja po izredno ugodnih cenah **SEVER & K.o.** Via Machiavelli 13. Na željo se pošlje cenik za leta 1922 brezplačno. (41)

POZOR!

Prodajalci in mizarji!

Okraski za rakve, pajčolanasta pokrivala, obleke in čevlji za mrtvece. 30

Zaloga na debelo po zmernih cenah.

A. KUNZE, Trst, Via Ugo Foscolo števil. 15.

